

Örnsköldsviks kommun

Beslut efter uppföljning för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn av Örnsköldsviks gymnasium Sigma
i Örnsköldsvik kommun

Uppföljning av tillsyn i Örnsköldsviks gymnasium Sigma

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Örnsköldsviks kommun under våren 2015. Skolinspektionen fattade den 2 juni 2015 beslut efter tillsyn för Örnsköldsviks gymnasium Sigma. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Örnsköldsviks kommun inkom med den 30 november 2015.

Sammanfattning av kvarstående brister

Enligt Skolinspektionens bedömning är nedanstående brister ännu ej tillfullo åtgärdade. Skolinspektionen konstaterar att Örnsköldsviks kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

Skolinspektionens ingripande

Arbetsområde		Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
7. Styrning och utveckling av verksamheten			
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Föreläggande	2016-04-22
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Föreläggande	2016-04-22

Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde	Typ av ingripande
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	
Eleverna på yrkesprogram ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå.	Brist avhjälp
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	
Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Brist avhjälp
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	
Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp

Skolinspektionens avslutar tillsynen avseende de brister som har avhjälpits.

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte avhjälp samtliga påtalade brister. Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen skyndsamt vidtar åtgärder för att avhjälpa de brister som kvarstår.

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Örnsköldsvik kommun att senast den 22 april 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivet ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Örnsköldsvik kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att måluppfyllelsen i form av värdegrundsarbete och kunskapsresultat för varje kurs och ämne sammanställs.
- Se till att analysera resultaten och uppmärksamma utvecklingsbehov.
- Se till att analyserna leder till att åtgärder vidtas för att utveckla verksamheten.
- Se till att kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Huvudmännen har i sin redovisning beskrivit att skolenheten följer en kommungemensam rutin för hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas. Kvalitetsarbetet för skolenheten har sammanställts i ett dokument benämnt "Lägesbedömning gymnasieskolan Sigma inför läsåret 2015/2016". Detta dokument har redovisats för Skolinspektionen. I lägesbedömningen finns för varje program en sammanställning av andelen elever med gymnasieexamen, genomsnittlig betygspoäng samt procentandelen för vart och ett av

betygsstegen F–A för de olika programmen samt en jämförelse mellan programmens resultat i kärnämnen och rikets resultat för de olika programmen. I den redovisade dokumentationen framgår däremot inte några kunskapsresultat för respektive kurs och ämne. Det framgår heller inte någon analys av varför resultaten ser ut som de gör eller några åtgärder i syfte att utveckla verksamheten.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att det kvarstår brister rörande det systematiska kvalitetsarbetet vid skolenheten då resultatuppföljning för varje kurs och ämne fortfarande saknas. Följaktligen saknas också analyser av resultaten liksom åtgärder för att förbättra verksamheten. Skolinspektionen förelägger därför Örnsköldsvik kommun på nytt att vidta relevanta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Om huvudmannen inte åtgärdar de påtalade bristerna inom föreskriven tid kan ett nytt föreläggande komma att förenas med ett vite.

Motivering till val av verktyg

Eftersom huvudmannen inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att åtgärda bristerna finner Skolinspektionen skäl att på nytt förelägga huvudmannen.

Avhjälpta brister i verksamheten

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den sammanlagda utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan. Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Örnsköldsviks kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Eleverna på yrkesprogram ges möjlighet att uppnå grundläggande behörighet till högskoleutbildning på grundnivå. (16 kap. 3 § skollagen; 4 kap. 7 och 23 §§ gymnasieförordningen)

Motivering

Skolinspektionen bedömer att Örnsköldsviks kommun har vidtagit sådana åtgärder att den påtalade bristen har avhjälpats.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Örnsköldsviks kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Motivering

Skolinspektionen bedömer att Örnsköldsviks kommun har vidtagit sådana åtgärder att den påtalade bristen har avhjälpats.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i

Beslut

2016-01-25

7 (7)

Dnr 43-2014:8710

skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Örnsköldsviks kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Motivering

Skolinspektionen bedömer att Örnsköldsviks kommun har vidtagit sådana åtgärder att den påtalade bristen har avhjälppts.

Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälppta.

På Skolinspektionens vägnar

Elisabeth Wikén
Beslutsfattare

Anders Holmgren
Föredragande